

tíðindablaðið

Útgevni: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Bládfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

sosialurin

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Viðurkenning og ítróttur

oddagrein

Í FARNU viku frættist, at enn eitt av ítróttafeløgum okkara hevur fingið Europeiska viðurkenning og søkja teir nú um at fáa altjóða viðurkenning. Um hetta verður góðtikið eru fimm føroysk ítróttarfeløg, sum hava altjóða viðurkenning og harvið kunnu Føroyar luttaka í olympiskum leikum.

AT EITT felag — ítróttafelag ella annað — fær altjóða viðurkenning hevur ivaleyst stóran týdning fyri viðkomandi felag, men ikki minni fyri okkum sum tjóð. Tað er júst viðurkenning, sum vit so mangan hava at stríðast fyri, ikki minst á norðurlenskum pláni, tó uttan tey stóru úrslitini. Vit mugu ásanna, at her eru ítróttafeløgini skutin fremri enn hvat eydnast er á politiska leikpallinum.

MEN AFTUR til ítróttin. Um ein er ítróttáhugaður ella ikki má ein ásanna, at hesin parturin av frítíðarívi er hin nógv størsti parturin, hvat luttakarum viðvíkur. ÍSF — ítróttasambandið — við meir enn 7000 limum skipaðum í 82 feløgum — má sigast at vera ein stórtur partur av øllum landsins íbúgvum.

Millum annað tí eigur hesin parturin av ítrivi at fáa góðar sømdir. Tað fær hann eisini í ein ávisan mun. Ítrótturin stendur við ávisari upphædd á fjggjarlógini, eins og stuðul verður givin til ítróttarhallir, vøllir o.a.

TÁ VIT hugsa um ítróttin og altjóða viðurkenning, kemur ein samstundis at hugsa um tað orðaskiftið, sum er farið frí í grannalondunum í fleiri ár og serliga hesi seinastu, um elituítrótt — ítrótt fyri tey stinnu og fáu ella ítrótt fyri fjøldina. Her eiga vit at vera ansin. Sannroynd er tað, at nakað av elituítrótti skapar áhuga millum mong — eisini millum tey, sum ikki luttaka. Men fjøldarítróttina eiga vit ikki at gloyma. Hon er hin týðningarmesta. Somuleiðis má ávarast ímóti teinum tendensum, sum vit siggja aðrastaðni, har fyrirkur »keypa« heil ítróttarlið. Sponsorar eru í mongum førum eitt gott peningaligt ískoyti, men tá ítróttarliðið virkar sum lýsingasúlar er ovboðið.

TAD SKAL vera okkara vón, at væl fer at gangast á altjóðastigi hjá ítróttafeløgum okkara, men gloymi ikki, at uttan tey mongu verður heldur einki grundarlag fyri at gera seg galdandi á altjóða stigi.

Arbeidsmannafeløgini og arbeidskvinnufeløgini í Havn og í Klaksvík:

Vit kontaktaðu Føroya Arbeidsmannafelag

Á fundi í Klaksvík, tann 22/4-83, har Havnar Arbeidsmannafelag og Kvinnufelag, Klaksvíkar Arbeidsmannafelag og Kvinnufelag vóru mott saman við Føroya Arbeidsgevarafelag og Tórshavnar Arbeidsgevarafelag, var hesin spurningur settur Føroya Arbeidsgevarafelag. »Um felagið hevði verið í samband við Føroya Arbeidsgevarafelag um sáttmálasamráðingur?»

Formaður Føroya Arbeidsgevarafelags, Torstein Vilhelm, svaraði at

teir høvdu verið í samband við Ingeborg Vinther, form. Føroya Arbeidsgevarafelags, og hevði Ingeborg Vinther, svarað soleiðis, at tað var ein nevndarviðtøka, at Føroya Arbeidsgevarafelag skuldi samráðast fyri seg, men visti hon ikki, hvat kundi henda eftir, at tey høvdu havt ársaðalfund tann 27/4.

Samstundis vilja nevndu felag gera vart við, at vit eisini hava kontaktað form. Føroya Arbeidsgevarafelags, Ingeborg Vinther, og hava vit fingið

nokulunda sama svar, og okkurt felag onki svar.

Hetta, fyri at ongin mis-skiljing skal vera um, hvør vildi samráðast saman við hvørjum.

Fyri Klaksvíkar Arbeidskvinnufelag, Hergerð Joensen, form. Fyri Klaksvíkar Arbeidsmannafelag, Kári Poulsen. Fyri Havnar Arbeidsmannafelag, Karl Johansen. Fyri Havnar Arbeidskvinnufelag, Jutta Mortensen.

NATO eigur ikki at fáa byggiloyvi

Í »politisku viðmerkingini« visir Jóannes Dalsgaard, løgtingsmaður, á, at føroyingar blivu lumpaðir, tá NATO-støðin varð bygd. Hann heldur tí ikki, at vit skulu lata okkum lumpa einaferð afturat

Tá støðin í Mjørkadali og á Sornfelli varð sett upp, vórðu allir politiskir flokkar á tingi lumpaðir.

Tað er nóg mikið at visa til lyftið frá donsku stjórnini um, at støðin ikki fór at verða mannað við hermonnum. Tað er eingin orsök at dylja, at eisini Javnaðarflokkurin læt seg lumpa í hesum máli, og tískil er heldur eingin grund til at lata seg lumpa einaferð afturat.

Føroya løgting hevur fleiri ferð gjørt vart við, at ávaringarstøðin í Mjørkadali, og Loranstøðin á Eiði, eru óynsktar í landinum. Danska stjórnin hevur higartil ikki látist um vón og tænið hetta henni til litlan heiður.

politisk viðmerking

Av tí at tað ikki tyktist møguligt at fáa donsku myndugleikarnar og NATO-myndugleikarnar at akta samtyktir Føroya løgtings, hevur tað verið einasta vón hjá teimum, sum ynskja støðin burtur, at tær ein dag fóru at gerast ótíðarhóskandi, soleiðis at hesin álvarsliki spurningur loysti seg av sær sjálvum. Men slik hugsan tykir nú at vera ynkihugsan við tað, at NATO-myndugleikarnir ætla at nýtjansgera støðina í Mjørkadali og skifta at kalla alla útgerð út, so sum upplýst varð á opnum býráðsfundi í Havn í vikuni, sum fór.

Føroyskir myndugleikar eiga sjálvsagt at syta fyri hesari útskiifting, og eru nógvar grundir, ið tala fyri hesum.

Høvuðsgrundin er longu nevnd omanfyri. Aðrar

grundir kunnu verða nevndar, t.d. at Føroyar gerast áløpmál í kriggstíð, at Føroyar í 1940 vórðu lýstar sum neutralt øki, og ikki minst hetta, at norðurlensk fríðarsslurnar júst í hesum døgum virka fyri, at Norðanland eiga at verða lýst sum kjarnorkuleys øki. Av tí at bæði støðin í Mjørkadali og Eiðisstøðin eru partar av kjarnorkuskipan NATO's, eigur hetta við fríðarsslurnum at vega tungt.

Sostatt eiga NATO-myndugleikarnir ikki at fáa nakað byggiloyvi og Føroya løgting eigur at gera sitt til, at tann ætlaða útskiiftingin (útbyggjingin?) verður av ongum.

Jóannes Dalsgaard,
løgtingsmaður

Sjúkrahúsverk Føroya

Ta seinastu tíðina hevur ein heldur hørð skrivning verið um útbyggjingina av Sjúkrahúsvirki Føroya.

At henda skrivning hevur verið og uttan iva fer at bliva eitt sindur beisk er ikki at undrast yvir, tí her verður framdur órættur, her verður gjørd ein roynd at sentralisera, og sentralisering av nógvum almennum stovnum, har alt skal liggja í Suðurstreymi, tað hava vit haft nokk av. Tað harmuliga í hesum føri er, at tann, sum liggur ímillum, er sjúklingurin.

Tað er ikki so litið hugstoytt at lesa tað, sum ført er fram, har hart verður talað fyri hesari vanlukku sentralisering.

Her skal frye in hvønn pris alt leggjast í Suðurstreym. At Suðurstreym er eitt sterk tóki politiskt visir tíðliga bytið av løgtingsumboðum, og ikki bara tað, men eisini allir flokksformennirnir búgva har.

Allir føroyingar eru samdir um, at vit skulu hava eitt væl útbyggt sjúkrahúsverk, og sostatt hevur eingin nakað ímóti, at tað verður útbyggt í Tórshavn.

Serliga samgongan í Tinganesi, og hesum reypar hon sær av, hevur avskriðað aldargamla

rætt føroyinga at fáa serviðgerð á donskum sjúkrahúsum.

Tað hevur verið soleiðis, at føroyskir sjúklingar uttan nakað hovástak kundu ávisast til serviðgerð. Hetta at føroyingar kundu ávisast úr Føroyum, tað vildi siga ávisast úr Klaksvík og Suðuroy eins væl og av Landssjúkrahúsum.

Har høvdu føroyingar ein rætt til ókeypisviðgerð. Henda rættin hevur verandi samgonga avskriðað, og úrslitið verður so hetta klandrið, sum hevur tikið seg upp.

Sostatt er væl ætlanin, at øll viðgerð skal fara fram á Landssjúkrahúsum. Av og á vilja so serlæknar koma úr Danmark og verður so sjúklingurin viðgjørdur uppá samlibond.

Út frá hesum er væl hugsandi, at henda risaútbyggjingin í Tórshavn verður eitt afturstig við lit.

Tað mundi verið meira lands gagnligt, at tann serviðgerð, sum kann fremjast á sjúkrahúsum í Føroyum, har sum serlæknar eru, verður gjørd. Tað er eingin, sum er ímóti, at Landssjúkrahúsið verður útbyggt — verður miðdepl í føroyska

sjúkrahúsvirkinum.

Men tað kann og skal ikki verða upp á bekostning av hinum. Tað kann ikki vera talan um eina avtoftan av sjúkrahúsinum í Klaksvík og í Suðuroy.

Vit hava haft og hava aftur framúrskarandi kommunu- og sjúkrahúslæknar, sum muga og skulu hava tey amboð og hólur sum eru neyðug fyri at virka við ábyrgd.

Tær sergreinir sum í dag eru á sjúkrahúsinum í Klaksvík og á sjúkrahúsinum í Suðri skulu vera har. Hetta ger tað lættari hjá føroyska sjúklinginum at fáa hjálp, og gott er at vita, at ein við einum góðum samarbeiði er í góðum hondum.

Tað má verða tað avgerandi.

Á Landssjúkrahúsinum hava vit eisini sera góðar læknar, og vit, sum hava fingið viðgerð har, kunna bera teimum alt gott, men broytingar í avtalunum við Danmark geva ikki politikkarum okkara rætt til eina risaútbyggjing av Landssjúkrahúsinum og harvið eina avteftan av teimum verðandi í Klaksvík og Suðuroy.

Sverre Midjord